

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานธุรการและงานสารบรรณ

กลุ่มบริหารทั่วไป

โรงเรียนนาคำราษฎร์รังสรวด์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานงานธุรการและงานสารบรรณ กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงเรียนนาคำราษฎร์รังสรรค์ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติงานธุรการและสารบรรณ เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้เป็นระบบ เพื่อเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา ทำให้มีประสิทธิภาพ

คู่มือปฏิบัติงานฉบับนี้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นประโยชน์แก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจทั่วไปนำไปพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพให้แก่การทำงานยิ่งขึ้นไป

งานธุรการ
กลุ่มบริหารทั่วไป
โรงเรียนนาคำราษฎร์รังสรรค์

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
การปฏิบัติงานกลุ่มบริหารทั่วไป.....	๑
งานสารบรรณ.....	๒
งานรับ-ส่งหนังสือราชการ	๒
งานการจัดทำหนังสือราชการ	๕
งานจัดเก็บหนังสือราชการ	๖
งานการทำลายหนังสือราชการ	๗

การปฏิบัติงานกลุ่มบริหารทั่วไป

งานธุรการและงานสารบรรณ

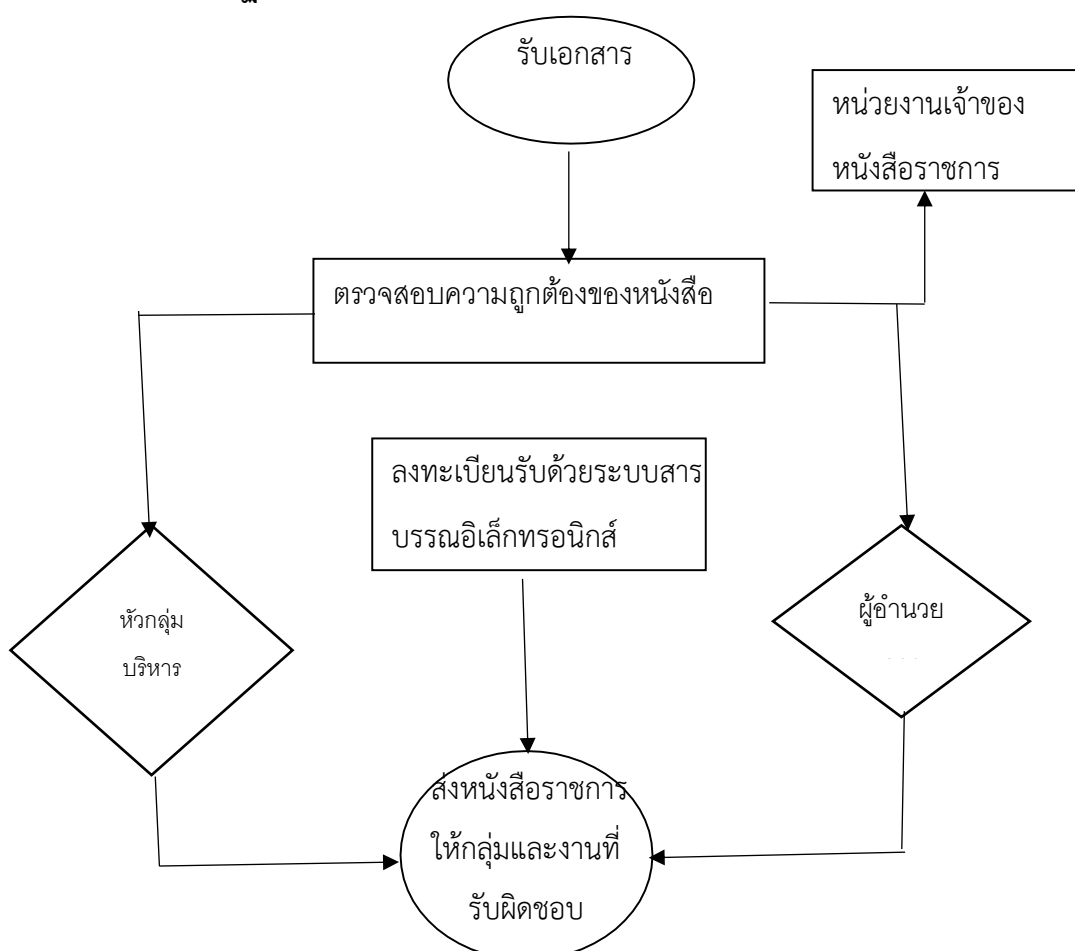
๑. ชื่องาน : งานสารบรรณ
๒. วัตถุประสงค์ : เพื่อเป็นคู่มือประกอบการปฏิบัติงานสารบรรณของโรงเรียนให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน
๓. ขอบเขตของงาน ครอบคลุมการดำเนินงานตั้งแต่ การรับ - ส่ง การจัดทำหนังสือ การเก็บรักษา การยืมและการทำลายหนังสือราชการของโรงเรียน
๔. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔.๑ งานรับ-ส่งหนังสือราชการ

๔.๑.๑. งานรับหนังสือราชการ

- เจ้าหน้าที่รับหนังสือราชการ/เอกสารจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน ส่วนราชการ ภายนอกและบุคคลทั่วไป
- ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือราชการ/เอกสาร เพื่อดำเนินการโดยเสนอให้หัวหน้ากลุ่มบริหารทั่วไป ลงทะเบียนรับหนังสือราชการจากระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์
- ส่งหนังสือราชการให้ทุกกลุ่มบริหาร และงานต่างๆ
- หัวหน้ากลุ่ม นำเสนอผู้บริหาร
- กรณีเป็นหนังสือลับ ลงทะเบียนแล้วนำเสนอผู้บริหาร

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๔.๑.๒ งานส่งหนังสือราชการ

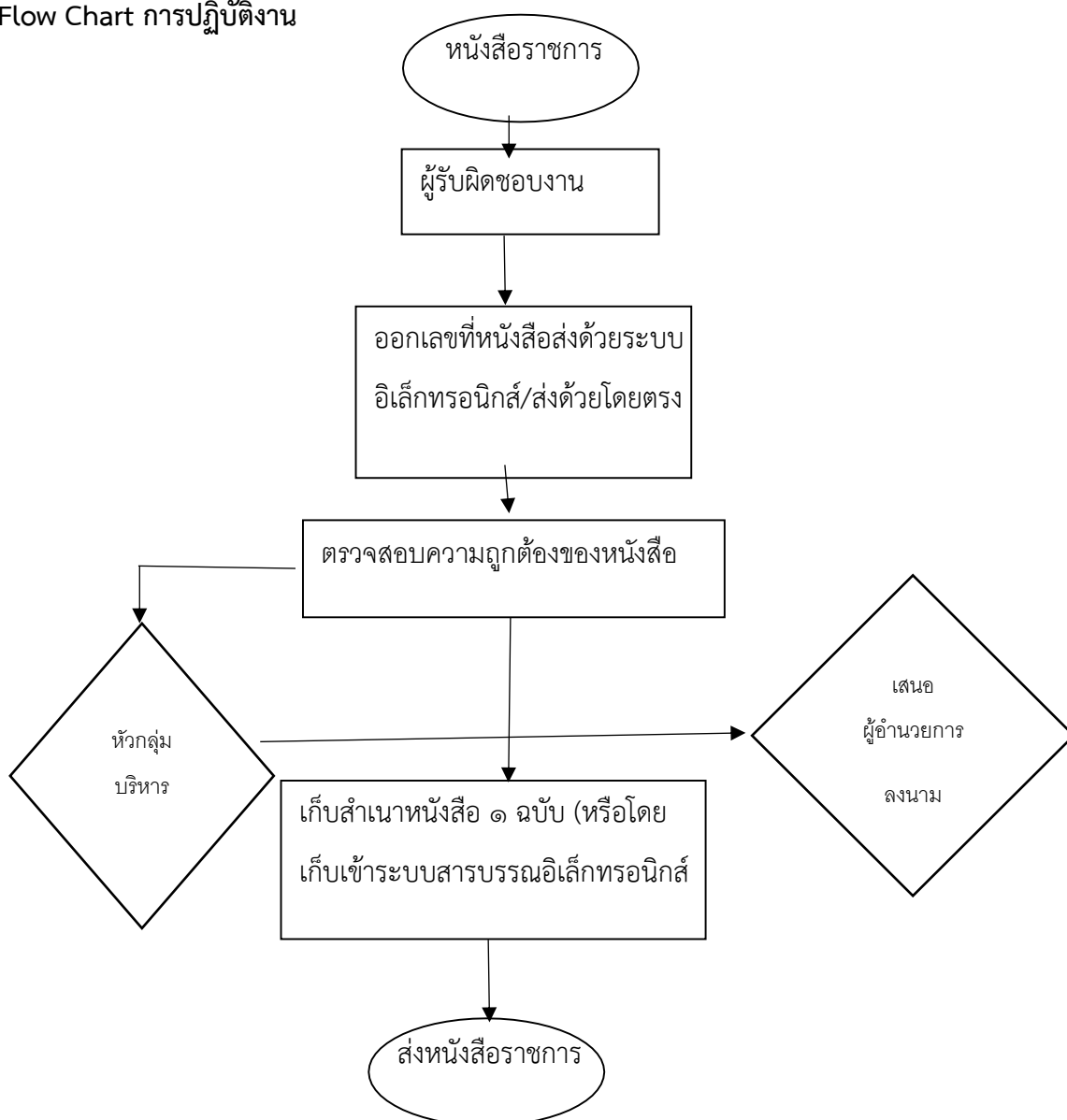
- เจ้าหน้าที่สารบรรณกลาง ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือที่กลุ่ม/หน่วย ต่างๆ ส่งมาเพื่อออกเลขที่หนังสือ

- กรณีตรวจแล้วไม่ถูกต้อง ส่งคืนเจ้าของเรื่อง กลุ่ม/หน่วย
- กรณีตรวจแล้วถูกต้อง นำหนังสือออกเลขที่ โดยระบบสารบรรณ

อิเล็กทรอนิกส์และประทับตราชื่อผู้ลงนาม

- แสกนสำเนาหนังสือลงเครื่องด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์เก็บไว้ในแผ่น Disk file
- ส่งสำเนาคืนเจ้าของเรื่อง กลุ่ม/หน่วย
- ส่งหนังสือราชการด้วยทางไปรษณีย์ และระบบอิเล็กทรอนิกส์
- บริการตอบคำถาม/ค้นหาคำถามทะเบียนหนังสือส่งออก

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕. แบบฟอร์มที่ใช้

๕.๑ ทะเบียนรับหนังสือราชการ

๕.๒ ทะเบียนรับเอกสารลับ

๕.๓ ทะเบียนส่งหนังสือ

๕.๔ ทะเบียนคำสั่ง

๕.๕ ทะเบียนบันทึกข้อความ

๖. เอกสาร /หลักฐานอ้างอิง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ขั้นตอนการรับหนังสือ

ลำดับที่	แผนภูมิสายงาน(Flow chart)	ระยะเวลา ดำเนินการ	วิธีดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑	รับหนังสือจากหน่วยงานธุรการ ส่วนกลาง(ภายนอก) /ภายใน เอกสารสารทั่วไป และอื่นๆ	๒ นาที	- รับหนังสือจาก หน่วยงาน ภายนอก /ภายใน เอกสาร ทั่วไปและอื่นๆ	งานธุรการ
๒	จัดลำดับ ตรวจสอบและแยก ประเภทหนังสือ เร่งด่วน	๕ นาที /ต่อ ๑ ฉบับ	- ตรวจสอบเอกสารเมื่อหนังสือ ส่งมาไม่ถูกต้อง ส่งคืนเจ้าของ ดำเนินการ -จัดลำดับความสำคัญ ความ เร่งด่วนของหนังสือ จำแนก ประเภทหนังสือ	งานธุรการ
๓	ลงทะเบียนหนังสือรับ	๓ นาที/ต่อ ๑ ฉบับ	-ลงทะเบียนออกเลขรับหนังสือ ภายนอกภายใน	งานธุรการ
๔	ส่งมอบหนังสือให้แก่ กลุ่มงาน ต่างๆเพื่อนำเสนอตามสายงาน	๒ นาที	-ส่งมอบหนังสือให้แก่ กลุ่มงาน แต่ละงานดำเนินการเพื่อ นำเสนอผู้บริหารพิจารณา สั่งการต่อไป	หัวหน้ากลุ่มงาน/ เจ้าของเรื่อง
	รวม	๑๒ นาที		

๔.๒ งานการจัดทำหนังสือราชการ

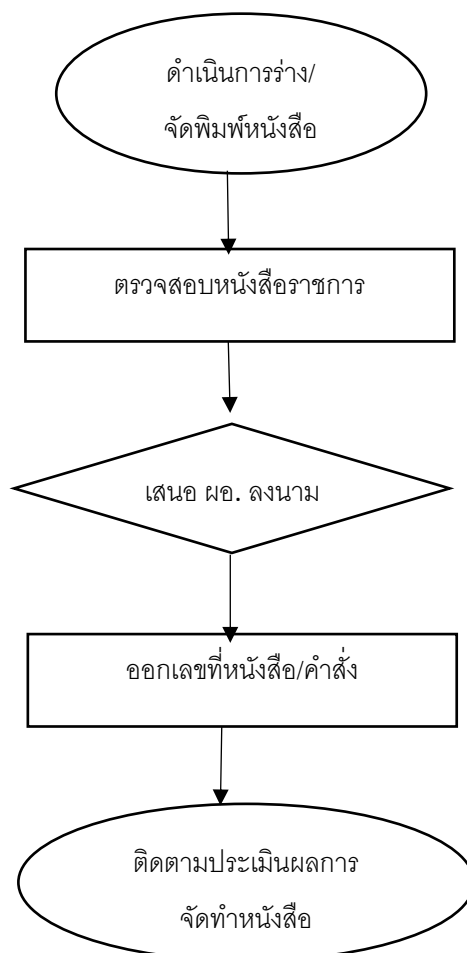
๔.๒.๑ ผู้รับผิดชอบ/เจ้าหน้าที่ดำเนินการร่างหนังสือและจัดพิมพ์ตามรูปแบบ หนังสือรูปแบบ หนังสือในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไข เพิ่มเติม โดยการนำระบบเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการจัดพิมพ์หนังสือ

๔.๒.๒ จัดพิมพ์หนังสือตามรูปแบบที่ระเบียบกำหนดไว้ จำนวน ๓ ฉบับ เพื่อ จัดเก็บสำเนาไว้ที่ เจ้าของเรื่อง ๑ ฉบับ สารบรรณกลาง ๑ ฉบับ ต้นฉบับจัดส่งออกไปยังผู้ที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๓ ผู้รับผิดชอบ/เจ้าหน้าที่ของเรื่องรับงานที่พิมพ์เสร็จเรียบร้อยแล้วเพื่อ ตรวจสอบ ความ ถูกต้อง ถ้าไม่ถูกต้องให้ดำเนินการแก้ไข ถ้าถูกต้องแล้วให้เสนอ เพื่อพิจารณาลง นามตามลำดับชั้น

๔.๒.๔ ผู้อำนวยการสถานศึกษาลงนามหนังสือราชการแล้ว สารบรรณกลางทำการออกเลขที่ หนังสือส่งโดยระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์/เลขที่คำสั่ง แล้วแต่ กรณีและส่งคู่มือฉบับคืนเจ้าของเรื่อง

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๕.๑ แบบฟอร์มหนังสือราชการภายนอก
- ๕.๒ แบบฟอร์มหนังสือราชการภายใน
- ๕.๓ แบบฟอร์มระเบียบ ประกาศ คำสั่ง

๖. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- ๖.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๔.๓ งานจัดเก็บหนังสือราชการ แบ่งเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๔.๓.๑. การเก็บระหว่างปฏิบัติ คือ การเก็บหนังสือที่ปฏิบัติยังไม่เสร็จ ให้อยู่ใน ความรับผิดชอบของเจ้าของเรื่องโดยให้กำหนดวิธีการเก็บ ให้เหมาะสมตามขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๔.๓.๒. การเก็บเมื่อปฏิบัติเสร็จแล้ว คือ การเก็บหนังสือที่ปฏิบัติเสร็จเรียบร้อย แล้วและไม่มีอะไรที่จะต้องปฏิบัติต่อไปอีก

๔.๓.๓. การเก็บไว้เพื่อใช้ในการตรวจสอบ คือ การเก็บหนังสือที่ปฏิบัติเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่จำเป็นจะต้องใช้ในการตรวจสอบเป็นประจำ

อายุการเก็บหนังสือ

โดยปกติให้เก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี เว้นแต่ หนังสือที่ได้ปฏิบัติงานเสร็จ สิ้นแล้วและเป็นคู่สำเนาที่มีต้นเรื่องจะค้นได้จากที่อื่น ให้เก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๕ ปี

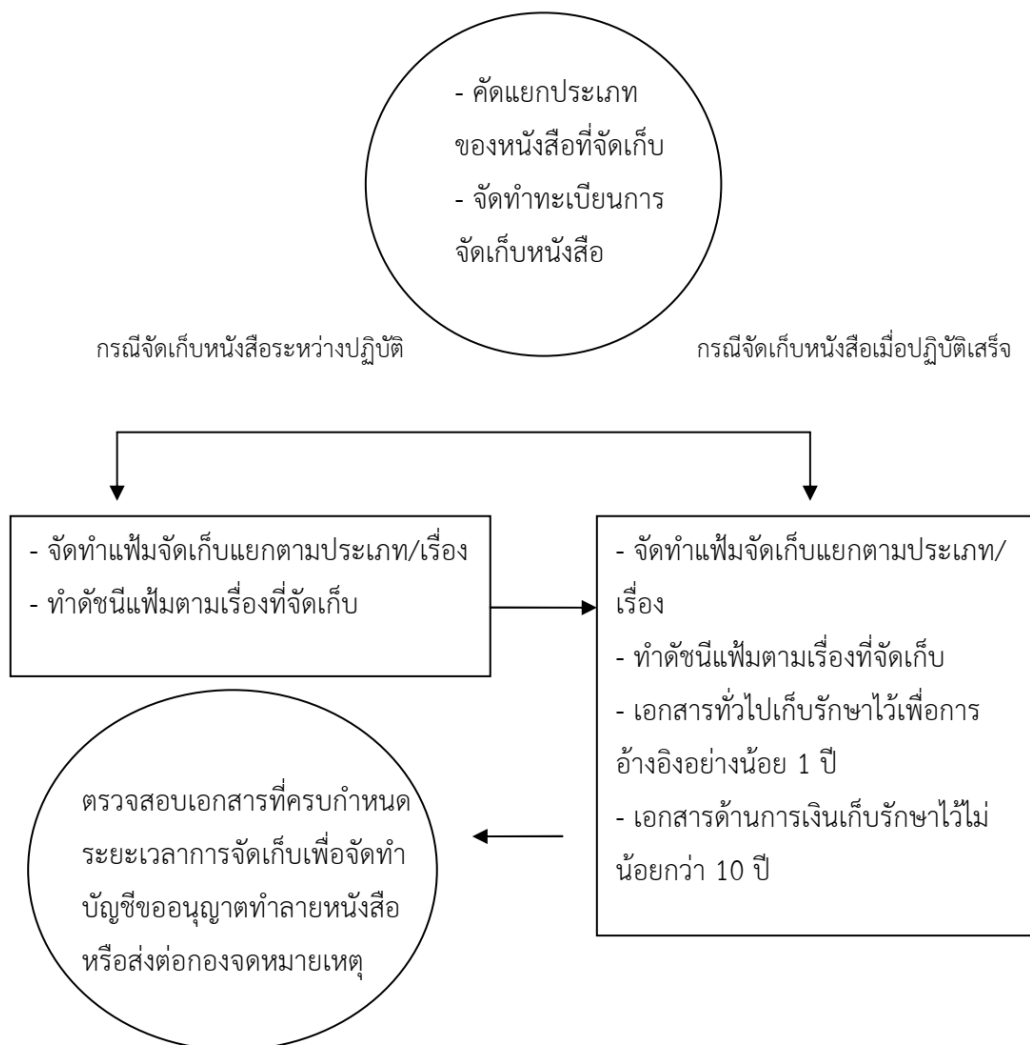
หนังสือที่เป็นเรื่องธรรมดาซึ่งไม่มีความสำคัญ และเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำให้เก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๑ ปี

หนังสือที่ต้องการสงวนเป็นความลับ หนังสือที่เป็นหลักฐานทางอรรถคดี ให้ ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

หนังสือที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ หรือเรื่องที่ต้องใช้สำหรับศึกษาค้นคว้าให้ เก็บไว้ตลอดไป

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๔.๔ งานการทำลายหนังสือราชการ

๔.๔.๑ ภายใน ๖๐ วัน (สิ้นปีปฏิทิน) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการเก็บ หนังสือ สำรวจหนังสือ และจัดทำบัญชีหนังสือขอทำลาย ตามแบบที่ ๒๕ ในระเบียบงานสารบรรณฯ เสนอผู้อำนวยการสถานศึกษา (สำรวจหนังสือเพื่อทำลายควรทำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง)

๔.๔.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการทำลายหนังสือ ตามคำสั่งสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ ๒๓๖๗/๒๕๔๖ เรื่อง การมอบอำนาจการทำลายหนังสือ ปกติ ประกอบด้วย ประธานกรรมการ กรรมการ ๒ คน ตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป โดย คณะกรรมการทำลายหนังสือ มีหน้าที่ดังนี้

- ๑) พิจารณาหนังสือที่จะขอทำลาย ตามบัญชีหนังสือขอทำลาย

๒) กรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นว่าหนังสือฉบับใดไม่ควรทำลาย และควรขยายเวลาการเก็บไว้ ให้ลงความเห็นว่าจะขยายเวลาการเก็บไว้เมื่อใดในช่องการพิจารณา

๓) กรณีที่คณะกรรมการมีความเห็นว่าหนังสือเรื่องใดควรทำลาย ให้กรอกเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในช่องการพิจารณา

๔) เสนอรายงานผลการพิจารณา พร้อมทั้งบันทึกความเห็นขัดแย้ง ของคณะกรรมการ (ถ้ามี) ต่อผู้บริหาร เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๔.๔.๓ จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือราชการที่จะขอทำลาย เพื่อเสนอผู้บริหาร สถานศึกษาเพื่อพิจารณาสั่งการ โดยให้พิจารณาสั่งการ ดังนี้

๑) ถ้าเห็นว่าเรื่องใดยังไม่ควรทำลาย ให้สั่งการให้เก็บหนังสือไว้ก่อน

๒) ถ้าเห็นว่าเรื่องใดควรทำลายได้ ให้ส่งบัญชีหนังสือขอทำลายให้ กองจดหมายเหตุแห่งชาติ ให้ความเห็นชอบ

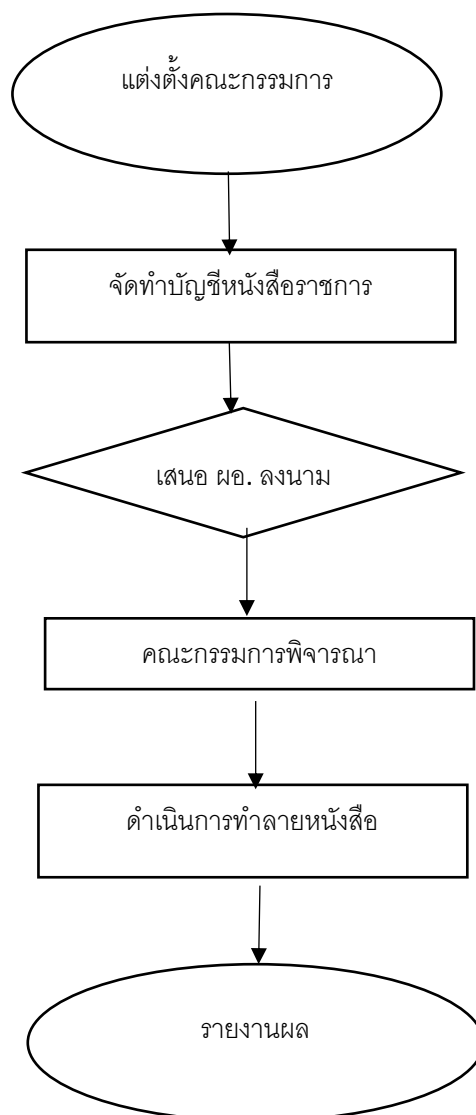
๔.๔.๔ ส่งบัญชีรายชื่อหนังสือราชการที่จะขออนุญาตทำลายให้กองจดหมายเหตุแห่งชาติ หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายพิจารณาให้ความเห็นชอบ เว้นแต่หนังสือราชการ ประเภทที่ได้ขอทำความตกลงกับกองจดหมายเหตุแห่งชาติไว้แล้ว

๔.๔.๕ กองจดหมายเหตุแห่งชาติเห็นชอบ หรือ ไม่แจ้งภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่สถานศึกษาได้ส่งเรื่อง ให้ถือว่าให้ความเห็นชอบแล้ว สถานศึกษาการศึกษาทำลายหนังสือได้

๔.๔.๖ ดำเนินการทำลายหนังสือราชการโดยการเผาหรือขายเป็นเศษ กระดาษ โดยมีให้หนังสือนั้นอ่านเป็นข้อความได้ แล้วนำเงินที่ได้จากการขาย ส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

๔.๔.๗ เมื่อทำลายเรียบร้อยแล้ว เสนอรายงานให้ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทราบ

Flow Chart การปฏิบัติงาน

๕. แบบฟอร์มที่ใช้

๕.๑ ทะเบียนรับหนังสือราชการ

๕.๒ บัญชีรายชื่อหนังสือที่ขอทำลาย

๖. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ชื่องาน : การทำลายหนังสือราชการ		สถานศึกษา โรงเรียนนาคำราษฎร์รังสฤษดิ์				
วัตถุประสงค์ของกระบวนการ						
วัตถุประสงค์ของกระบวนการ						
<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้การปฏิบัติต่อหนังสือราชการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็วถูกต้อง 2. เพื่อให้การทำลายหนังสือเป็นไปตามระเบียบ 						
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการทำงาน	รายละเอียดงาน	เวลา ดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1		เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการทำลายหนังสือราชการประจำปี อย่างน้อย 3 คน ให้ ผอ. ลงนามแต่งตั้ง	1 วัน	ได้คณะกรรมการทำลายหนังสือที่ สอดคล้องตามระเบียบ	จนท.	
2		-จัดทำบัญชีรายชื่อหนังสือราชการที่จะขออนุญาตทำลาย - ตรวจสอบหนังสือราชการที่จะขอทำลาย	30 วัน	ความถูกต้องของบัญชีรายชื่อหนังสือที่จะทำลาย	จนท.	
3		-คณะกรรมการ กลับกรองบัญชีรายชื่อหนังสือราชการที่ ขออนุญาตทำลาย	5 วัน	ความถูกต้องของรายชื่อหนังสือที่ขออนุญาตทำลาย	คณะกรรมการ	
4		4. -ผอ. หรือกองจดหมายเหตุแห่งชาติ (แล้วแต่ กรณี)พิจารณาให้ความเห็นชอบ 60 วัน ผอ.	60 วัน		ผอ.	
5		คณะกรรมการทำลายหนังสือดำเนินการตามผลการ พิจารณาของผู้มีอำนาจ และทำลายหนังสือราชการโดย วิธีที่ที่เหมาะสม1 วัน การทำลายหนังสือ ถูกต้องเป็นไปตาม ระเบียบฯคณะกรรมการทำลาย หนังสือ	1 วัน	การทำลายหนังสือเป็นไปตามระเบียบ	คณะกรรมการทำลายหนังสือ	
6		-รายงานผลการทำลายหนังสือ	1 วัน	มีหลักฐานสามารถตรวจสอบได้	หัวหน้ากลุ่ม	

คณะผู้จัดทำ

๑. นางรัตติยา สุธรรม	ประธานกรรมการ
๒. นายสุเมธ ไตรยะถา	กรรมการ
๓. นายณัฐกิตต์ สุเวียงถา	กรรมการ
๔. นางสาวจุลริน สุขรัง	กรรมการ
๕. นางสาววารุณี ผาสีดา	เลขานุการและกรรมการ

